

YÚTOE TEÂKU

Enepone Teâku yutoxoâti ra koyuhópeti, koati po'ínu Vúnae Jesus xoko êno kuteâti koeku noíxone ûti xoko Márku 6.3. Kene ya Átu 21.18 noíxoa ûti itúkeovo Teâku inuxínoa ne itukéti imokóvokutike ya Njeruzálem. Hane pahúkino yútoe xapákuke xanena Itukó'oviti ákotine tôpi óvohikoku ya po'íhiko poké'e itóhineheoku vo'oku íkoitoponeokonohiko kotíveti.

Éxokoa Teâku neko xanena Itukó'oviti ákoyea itópoinoke xâne koyúhoyea kúveovohiko Itukó'oviti enepomo hákoti iyusêo itúkeovo koati kuvovâti yane kixoku itúkeovo, vo'oku mani kuteâti koeku muyôti uké'etine omíxone ákotine ehevákapu. Enepone xâne ikaná'uxoati ne kúveovo Jesus, iyúseo xoko kixoku itúkeovo, vo'oku ako iríkaka ne pi'âti, enepone kúveovo Itukó'oviti ne xâne, koáne ne ápeyeya únati ítuke vo'oku kúveova.

¹ Yundóxinopinoe, undi Teâku, undi ovoxe Itukó'oviti yoko Vúnae Jesus Kristu. Mbahúkinopeano ra koyuhópeti, itínoe iyénonjapa jûdeu itohíneheotine ya po'íkehiko poké'e.

Únati omínovike ne kotíveti koekúti vitoâne tarú'uxea ûti

² Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, aélokenoe yokóvo enepo vikanôe ákoti tôpi kó'iyevokoku kotíveti koekúti, ³ yexoâti ne pôreupo hixepókono kívivoxo Vúnae, vo'oku iteáne terú'uxi uhá koêti, itínemo itukóvo xâne ákoti kamuyá'ika isóneu, koane ákotimaka aukápagu ikéne ya hókea Vúnae.

⁴ Enepone ákoyea kemúya'ika iséneu, koane ákoyea yaúkapapu ikíni, síkeanemaka ápeyea pôreupo xikóyokenoe. Yane koati yúsotinememo ikéneke Vúnae. Itínoemakamo koati ponóvoti, ákoti konokínovopiti ikéneke Vúnae.

Kíxoaku ûti vépemea ne Itukó'oviti isoneûti ukeâti ya xokóyoke

⁵ Enepo áva xâne xepákukenoe konókoti isoneûti, yusikóne épemea xoko Itukó'oviti, yoko porexoâtimo vo'oku usó kóye Itukó'oviti poréxea koêkuti epemoâti ákoti akamá'ayea, ákotimaka kateyákavi. ⁶ Itea enepone epemoâti, konokoâti kutípeaxo yumópeamo Itukó'oviti. Ako yusíka “Yumopónutiperameamo?” kó'iyea isóneu. Vo'oku enepone xâne koetíneye isóneu, kutí kôe úne ya mar ixómoti ovoxókovo ya koêkuti iyónoaku ihunóvoti. ⁷ Enepone xâne koetíneye isóneu, hako iikutíxa yumopâtimo Vúnae enepo apê épemone xokóyoke. ⁸ Koáhati ákoti tiú'iko isóneu. Pi'á kôe yónoku ne isóneu, epó'oxo ako exa nókone kó'iyea ya uhá koeti vékoku.

Hú kôe ne vóvea yara kúveu mêum

⁹ Enepone po'ínu ûti ikéneke Kristu ákoti apeínoati, hane itúka elókeinoke okóvo itúkeovo kapáyasokone Itukó'oviti. ¹⁰ Kene ne xâne ênoti apeínoati, aélokene okóvo koeku kouhapu'ikinoa Itukó'oviti ákoyea payásoko nonékuke vo'oku apeínoati. Vo'oku kuteâti koeku hiu hí'e hú kó'iyea uké'eyea, kúteanemaka koêku ne xâne ênoti apeínoati. ¹¹ Vo'oku paya'íne káxe, kotuné'eoxo, isónuheo ne hí'e. Yanê'e irikóvotine hîu, uké'etine úhe'ene. Kúteanemo koêku ne xâne ênoti apeínoati,

koêkutimo káxe koeku yuíxeovo âha itúkea, uké'etinemo.

Úkeaku vaherévokoti

¹² Koati únatimo koêku ne xâne ákoti kamuyá'ika isóneu, itoâti tarú'uxea ne tiú'iti koekúti veínokonoke hixópeokono. Vo'oku itáne tarú'uxea uhá koêti, ko'ipâratimo kutí koeti koati uhé'ekoti kôroana, enepone inámapoti apéyeati ákoti hunókoku xoko Itukó'oviti. Yoko enepone xâne ákoti omotóvo okovo Itukó'oviti, énomonemo ikó'iparaxoa Itukó'oviti, kuteati yûho kíxeaneye.

¹³ Koêkuti xâne apêti váhere isóneu kahá'ati itúkea ákoti aunáti, hako koyuhôa itúkeovo Itukó'oviti ipíhea isóneuke kahá'ati noíxea itúkeamo váhere áko'o ákoyea. Vo'oku ako ikorókoti Itukó'oviti váhereke, epó'oxo ako kalíhuina opósikea Itukó'oviti íkorokea xâne. ¹⁴ Haina Itukó'oviti kixoáneye, itea koati aháne ne póhutihiko xâne. Enepone xúnati kahá'ayeaxo, énomone mikukô xâne koane énomonemaka ikorókoa. ¹⁵ Íhono isóneuke xâne inúxotike kahá'ayea itúkea váhere, ehane kurí'uxovoxo kahá'ayea itúkea, ehane itúkoa. Yoko pôreupo hunókokuke, énomone iyónopea ipihóponovokutike.

Úkeaku únati

¹⁶ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae ákoti omotóva ongóvo, hako yaupú'ikopovo. ¹⁷ Uhá koeti koati únati koekúti yupihóvoti unáko, aínovo ukeâti xoko Ha'a úti íhae vanúke, enepone pahukoâti ápeyea uhá koeti uhapú'iti, enepone ákotimaka ipakápu, muhíkinova kalihú koeti kuteâti ko'ókoriyea noíxeokono ípokeovo yukureâti. ¹⁸ Koati Itukó'oviti

kaha'â itúkopeovi xe'éxapone, iko'ínamakopoviti ya emó'uke, enepone ainóvoti kaná'uti kixovókuti ovâti. Kixínovikeneye Itukó'oviti, kaha'aínoviti vitúkeovo kuteâti koêku ne koati inúxoti ha'i nonéti ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti mekúke. Énomone koéneye ûti koeku vitúkeovo koati háxaepinoa Itukó'oviti ya xapa uhá koeti po'ínuhiko koéxokeu.

*Konokoâti vitúkea ne kámone ûti ya emó'uke
Itukó'oviti*

¹⁹ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae ákoti omotóva ongóvo, hako inotóva yokóvo rá'a: Péhutinoe, itíkapu xâne ú'uso koyêti kámokenoyea. Hako itikóvo húketi koyúhoyea, áko'o húketi ímainevo.

²⁰ Vo'oku enepone imaínevoti, ako ponóvoti koekúti pôreu. Ako malíke'eka mani ahá'inovi Itukó'oviti. ²¹ Hákoikopo itíko váhere úhepune miúyo. Kiríkapaikopomaka uhá koeti po'ínuhiko kó'iyevoku vahérévokoti. Síkeane itúkeovo emo'u Itukó'oviti exô kêku, enepone ihónotine iséneuke, vo'oku ápe xunáko nê'e kasása'ikopeopi koane iyónopeopi xoko Itukó'oviti.

²² Itíkapuikopo xâne yuixóvoti itúkea ahá'inopi Itukó'oviti emó'uke. Hákonoe pohu kamokenó kixêa mará'inamo yaúpu'ikapapu pe'okoâti itíkivo hokoti Vúnae. ²³ Vo'oku enepohikone xâne pohu kamokenó kixoâti ne emo'u Itukó'oviti ákoti itukâ, hane koéneye xâne komomópovoti ya noixeôvoketike. ²⁴ Pohu komomó kixópovo, ahikú koépeane, yanê'e inótopovane okóvo koêku neko noíxoneya. ²⁵ Itea ako ákoeneye ne xâne yuixóvoti ne páhoenovi Itukó'oviti, enepone ponóvoti kixovókuti yupihóvoti unáko porexó'oviti víteova ne váhere kixovókuti. Enepone xâne ixómoti koxuná'ixovo

itúkea, haina pohúneti kamokenó kixoâti, itea koati ikaná'uxoati itúkea. Yoko xâne kuteâti, koati únatimo koeku nonékuke Itukó'oviti ya uhá koeti kixoku itúkeovo. ²⁶ Koêkuti xâne po'okoâti itúkeovo hokoti Itukó'oviti, enepo hákoti exôa sayá'ikopea yûho, koati aupú'ikopovoti koane itukohí kíxoá hókea ne hó'e. ²⁷ Enepone ínixone Itukó'oviti, Ha'a ûti, itúkeovo koati kaná'uti koane sasá'iti kíxoaku hókea ûti harâ'a: Koyóviyea uti kalivôno moyénoti yoko kixeóvovoti sêno ivokóvoti îma vekoti tiú'itike koekúti, koane huvó'oxea ûti ya nókoneke, koánemaka kóhiyanayeova ûti ne váhere kixovókuti maka hákone ikorókovi.

2

Ako yusika noívokoxea uti xâne

¹ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, ako yusíka neívokoxi xâne koeku itíkivo hokoti Jesus Kristu, enepone hána'iti ihayú'iuti Vúnae. ² Itukovo apêti hóyeno simôti ya imékovokuke apêti horóxona ôro yoko uhé'ekoti ípovo, ina keno'óko po'i hóyeno ákoti apeínoati, ínati ívarerekexo ípovo, ³ enepo ivevákaxo ne únati ko'ípovoyea koane ixêa: “Unaém, ivétakapana yâye nonekútike koatíke únati ivatákokuti” ixêa, kene ixêa ne ákoti apeínoati: “Xe'ó yákoe yâko” itukapu “Vatahí yákoe yâko” ixêa, ⁴ hainá'ikopo neívokoxoti xâne? Hainá'ikopomaka pahukóvoti kixeku ínixi po'ínuhiko xâne vaheréxinoatimaka iséneu? ⁵ Yakámokenonu, itínoe mbo'ínu xoko Vúnae ákoti omotóva ongóvo, hainá'ikopo koati xâne ákoti apeínoati yara kúveu mêum noívokoxo Itukó'oviti itúkeovo yupihóvoti apeínoati xokóyoke vo'oku

kúveova? Hainá'ikopomaka énomone yonopóhikomo natíxokuke? Koati énomonemo koéneye kuteâtimaka koêku yuhóke Itukó'oviti, enepone koati yuhôti ákoti aukárapu ikéne koyúhoti yonópokumo ne xâne ákoti omotóvo okovo Itukó'oviti. ⁶ Inípono iséneu, itínoe ákoti itúkoake ne xâne ákoti apeínoati. Hainá'ikopomaka ne iríku ikotívexo kêku? Koati énomonehiko iyonópinoe nonékuke yuhoíkovokuti vaheéréxinopiti ítuke! ⁷ Koane énomonemaka vaheéréxinoa emó'u ne sasá'iti iha Kristu kitípone!

⁸ Itea koati únatimo ne ítike enepo itikâ ne páhoenovi Itukó'oviti vitúkea, uti xâne natíxoku, kuteâti ne yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti, enepone koêti: “Hako motovâ yokóvo ne po'ínuhiko xâne. Kuteâti ákoyea kemáxatikapapu, íxeanemakaye ne po'ínuhiko xâne” koêti. ⁹ Itea enepo neivákaxa xâne, koati pehukóvotimo. Hanemo kouhápu'iko pehúnevo neko páhoenovi Itukó'oviti emó'uke. ¹⁰ Enepo áva xâne koyuhoâti itúkea uhá koêti ne páhoenovi Itukó'oviti vitúkea emó'uke, itea áva kali póhuti koekúti ákoti itukâ, kóyeane ákoyea itúka uhá koêti ne páhoenovi Itukó'oviti vitúkea. ¹¹ Vo'oku enepone yutoéti koêti: “Hako yaupú'iko míxone kepíneti múxone po'i xâne” koêti, énomoponemaka ne kixó'oviti: “Hako kepéko” kixó'ovi. Enepo hákoti kepíne múxone po'ínu xâne, itea itukapu kepékoti, kóyeane ákoyea ítíka ne sasá'iti páhoenovi Itukó'oviti vitúkea. ¹² Yane yiúho koane kixeku ítíkivo, ítíkapunoe seánati, vo'oku koati ihíkavoti kasasá'ikopotí pahúnevo úti, koitóvoviti ya mani vipíhoponeokono, veínoamo Itukó'oviti yúhoikopeovi vo'oku kixoku vitúkeovo. ¹³ Vo'oku enepone xâne

ákoti okoseâna po'ínu, ákomakamo okóseanakono yuhaíkapakana. Itea yuhaíkapakana ne seánati, ákomo pîka. Koáhati únati ítuke.

Konókoti unátiyeamaka ne vítuke koeku kúveovo uti Vúnae

¹⁴ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, kuti itópoino xâne koyúhoyea kúveovo Itukó'oviti enepo hákotimaka únati ítuke? Xâne koetíneye kúveova, yonópotiperameamo xoko Itukó'oviti? ¹⁵ Enepo áva po'ínu ûti xoko Vúnae konokínovati ípovo áko'o nîka itukovo káxe, ¹⁶ ina áva ya xepákuke kixoâti: “Aúhepepo iséneu. Huvá'axapi Itukó'oviti ya nîke yoko ípevo” kixoâti, itea ákoti apáhuina póneake ya nókone, kuti'ikopo itópono kíxeaneye? ¹⁷ Kúteanemaka koêku ne koyúhoti kúveovo Itukó'oviti ákotimaka únati kixoku ítúkeovo. Kúveóvoti kuteâti, hane koéneye muyôti uké'etine omíxone ákotine ehevákapu.

¹⁸ Ínani áva koêti: “Hane apê xikóyoke kívivo Itukó'oviti, kene únati ngixoku indúkeovo apê njokóyoke” koêti. Itea hara ngôe: Namó kíxoaye éxokeonu kaná'uyeaxo kúveovo Itukó'oviti ne xâne ákoti únatinoe ítuke? Kene ûndi, énjokovo ngúveovoxo Itukó'oviti vo'oku únati índuke. ¹⁹ Kitípoakopo ápeyeya póhuti koati kaná'uti Itukó'oviti? Mbiú kôe kitípi, itea neíxipa, vo'oku muhíkova ne ovóxehiko Satánae, kutípoamaka nê'e koane yupíheovo honóno'okea vo'oku koati pikoti Itukó'oviti. ²⁰ Iti ákoti isóneu, enjókopeatine ákoyea itóponone kúveovo uti Itukó'oviti ákotimaka únati kixoku vitúkeovo. ²¹ Noixó íxea ne Ábraum. Hainá'ikopo vo'oku ítuke ínixinoake Itukó'oviti ítúkeovo ponóvoti

nonékuke? Énomone yaneko itúkeaku yuhó'inoa Itukó'oviti enepo usó koyê koépekea Izáki, enepone xe'éxa, itukoâti ikó'iparaxoke Itukó'oviti ya átake.

²² Yokómomapihi koêku neko Âbraum ákoyea iríkaka neko kúveovo Itukó'oviti koánemaka ne itúkea páhoenoa Itukó'oviti itúkea. Koati vo'ókuke neko kixoku itúkeovo éxokopeova Âbraum kúveovoxo Itukó'oviti. ²³ Yanê'e, kousokovone ne yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti, enepone koêti: “Koati kuvóvoti Itukó'oviti ne Âbraum. Yane ínixoá Itukó'oviti itúkeovo ponóvoti nonékuke” koêti. Ina koemáka: “Íhaxeokono ínikone Itukó'oviti ne Âbraum” koémaka.

²⁴ Neíxoaneikopo, koati vo'oku kixoku itúkeovo ponópinovo ne xâne nonékuke Itukó'oviti, kene haina pohúneti vo'oku pohu koyuhó kíxea kúveovo Itukó'oviti.

²⁵ Kúteanemaka koeku Râbe mekúke, enepone mohîti sêno inúxotike. Hainá'ikopomaka vo'oku kátarakea neko hóyenohiko kutí'inoke ponopóvoti nonékuke Itukó'oviti? Énomone neko hóyenohiko pahoéti komómoponea koêku ne poké'e mekúke, pahukoâmaka Râbe vekópea ya po'íke xêne koitóvati ya anáne. ²⁶ Vo'oku enepone kúveovo Itukó'oviti ne xâne ákotimaka únati kixoku itúkeovo xánena, hane koéneye muyôti uké'etine omíxone, ákotine ehevákapu.

3

Konókoti véxea sayá'ikopea yuho úti

¹ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, unatíne ákoyea axú'ina xâne xepákukenoe oposíkoti payásoti itukéti imokóvokutike íhikaxea po'ínuhiko, vo'oku

enepomo yuhaikapavine Itukó'oviti vo'oku kixoku vitúkeovo, uti ihíkaxeati emó'u, véxoa ákoyeamo íyuhixavi Itukó'oviti enepomo hákoti vitukôa kuteâti ne víhikaxone. ² Vo'oku kaná'uti enó'iyea pahúnevo ûti, heú koeti ûti, itea enepo áva xâne ákoti pahukápu ya yuhóke, koati itopónoati ne nókone kó'iyea epó'oxo koati éxoti herú kíxea sayá'ikopeovo. ³ Vípíhinoake imoîne ne kámo maka akútípvine. Yanê'e, véxoane koêku ne uhá koeti múyo, viyonoâti ya koêkutike vâha viyónea. ⁴ Yokómomapihimaka koêku ne koati hána'iti vatéke. Koati xúnati ihunóvoti iyonôa, itea kalíhuti ne avékovepe veínoake iyonoâti sá'iri'okea ya koêkuti âha iyónea. ⁵ Kúteanemaka koêku ne nene ûti ya muyókuke ûti. Kalíhaxo, itea ako malíka yónoku kópuhiu. Yokómomapihi kíxoaku kalíhuti irúmene yúku oró'okea êno hána'iti hôi. ⁶ Kúteane koeku yúku ne nene ûti. Ako hunókoku ne váhere koekúti kópuhiu. Ya xapákuke po'ínuhiko iháxakoku muyo ûti, koatíne vo'oku kópuhiu nene ûti kopítí'inoke ûti. Kuteâti koeku yúku oró'okea, énomonemaka kíxoaneye nene ûti koésayu'ixea heú koeti kóyeku ûti ya koeku vóvea yara kúveu mêum. Yoko kutí koe yúku ukeâti ipihóponovokutike. ⁷ Enepone uhá koeti kó'iyevoku ipúhokovotihiko hó'openo, motóva koéxokeokono, kuteâti hó'openo ôti, hó'openo yoneâti hûra kuteâti koéxoe, yoko hó'openo íhae úne. Koati ítone xâne yara poké'e heú kíxea koéxokea kuteâti. ⁸ Itea ako ápahuina xâne itoâti sayá'ikopea emó'u. Ako káyunukapu kahá'ayea koyúhoyea váhere, epó'oxo ra váhere vemó'u, kutí koe vénenu koépekoti. ⁹ Énomone veínoa ûti

viháyu'ikea ne Vúnae, enepone Ha'a ûti vanúkeke. Énomonemaka veínoa ûti vihákea ne xâne, enepone ítuke Itukó'oviti ákoti pahuíxa Únae. ¹⁰ Poéhaxo ne paho ûti, itea pí'a vitúkoake, viháyu'ikea koane vihákea. Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, ako yusíka kó'iyeaneye. ¹¹ Yusíkoikopo ipúhikea ítíveti úne yoko suvá'iti úne xoko póhuti úkeaku? ¹² Yusíkoikopomaka poréxea ha'i azeitona ne xuve fígu? itukovo ha'i fígu ne xuve úva? Simóya taú'iti uke úne, ako kalíhuina poréxea ítíveti úne. Énomonemaka koéneye kónokea poéhayeane kaná'uti koekúti ipuhíkea ne paho ûti.

Koêku ne isoneûti ukeâti xoko Itukó'oviti

¹³ Itukovo apêti xâne ya xepákukenoé ko'éxoneti yoko ko'isóneuti, konókoti iyúseyea ítúkeovaxo ya únati kixoku ítúkeovo ákoti kapayásakapu, kuteâti kixoku ítúkeovo ne koati ko'isóneuti. ¹⁴ Itea ítíkápunoé xâne ixómoti kahâ'a anú'ukea po'ínuhiko xâne, epó'oxo áva kotivépiti koane ixómotimaka hexakívokoko, hako uhêpe iséneupinovo. Hákomaka yaupú'ikopovo pe'okoâti ítúkivo ko'isóneuti. ¹⁵ Haina ukeâti xoko Itukó'oviti vanúkeke ne isoneûti kuteâti itea úkeakuneye yara kúveu mêum. Koati kixóvokunemaka xâne ákoti êxa Itukó'oviti nê'e, koane ukeâtimaka xapa ndémoniuhiko. ¹⁶ Ya koeku ápeyeya xâne ixómoti kahâ'a anú'ukea po'ínuhiko xâne koane haxákeovokoko, anêkomaka koésayu'ixeokoko koêku, koane heú koeti po'íhiko kó'iyevoku koekúti ákoti aunáti. ¹⁷ Itea enepone isoneûti ukeâti xoko Itukó'oviti vanúkeke, inúxoti kixóvoku, koati sasá'iti. Ina porexó'ovimaka vitúkeovo xâne kásati omíxone, koane ítúpa'ikoti, yoko ú'uso koyêtimaka

kámokenoyea isóneu po'ínuhiko. Énomonemaka kutí'inoke uti seánati, koane únati kixoku ítúkeovo, ákoti naivákaxa xâne, koane ákotimaka ítúkaheapu. ¹⁸ Kuteâti eho xâne noti ênoti únatinoe ake nonéti, énomonemaka koéneye êho ne xâne kásati omíxone ikasáxotimaka omíxone po'ínuhiko xâne. Enepone pôreupo, aínovo koati únatinoe koane ponóvotinoe ítukéti.

4

Ápeinoke púveokoko ne xâne

¹ Ná'ikopo úkea ne pívikoko yoko ímeikinovokoko? Ako po'i úkeaku ákoti itukapu xoko váhere iséneu ákoti kayunúkapinoe. ² Poé'ainonoe iséneu po'ínuhiko xâne vo'oku íyekivoa ne ítukevo. Koane vo'oku ákoyea ítea, usó kéyenoé képeki motovâti ítéponi. Pivókoko yoko isíkokomaka vo'ókuke, itea ako ítea ne yâha vo'oku akó'oti yepêma Itukó'oviti. ³ Epó'oxo enepo yepemôa, ako paréxapea vo'oku koati pahukóvoti iséneu. Pohúneti keha'âti keúhepekivoa yane váhere yâha ítíki. ⁴ Itínoe xâne ú'uso koyêti ítávokea hókea Itukó'oviti, ákoikopo yéxa ítíkivo puvoti Itukó'oviti koeku aínayea íyekovo yara kúveu mêum? Enepone xâne iyókovati ne kixovókuti yara kúveu mêum, koati puvoti Itukó'oviti. ⁵ Hako ikitíxa yutoxovohí koêti ne yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti, enepone koêti: “Enepone Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, pónevi Itukó'oviti óvoheixea xoko úti, yupíhova kahá'ainovi vitúkeovo kuri'ókopovoti Itukó'oviti, puvâtimaka aínayea víyokovo.” ⁶ Itea inamá'axo xúna xoko úti ne seánakovi Itukó'oviti, kuteâtimaka koeku po'i yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti, enepone

koêti: “Okópa Itukó'oviti ne kapayásokopovoti itea huvó'oxoa ne xâne ákoti kapayásakapu, enepone ikoseânaxovati” kôe. ⁷ Síkeaneikopo itúkeovo Itukó'oviti exô kêku. Kéxuna'ixapu yokópi ne Ndeâpu, yanê'e ahikúxeovopitimo. ⁸ Yahí'akapaxo ne Itukó'oviti, yanê'e ahi'ókovopitimakamo. Kiríkapa ne váhere kixeku itíkivo, itínoe itúkoti váhere. Kene itínoe pi'asó kixoti ko'ísoneuyea, kehá'ati héki Itukó'oviti koánemaka ne kixovókuti yara kúveu mêum, ópohane Itukó'oviti héko. ⁹ Ikétivexa iséneuke ne véherevoko. Aíkaxu'ea yokóvo, epó'oxo íyeya. Hákonenoe yekôvo itea tíve'ikapu. Hákonoe elôke yokóvo itea aíkaxu'ine yokóvo. ¹⁰ Hako kepayásokovo, koane ikéseanaxapapu Vúnae, yane kahaná'ikopitimo.

Ako yusíka húkeyea visóneuno po'ínu ûti koyúhoyea ûti itúkeovo váhere

¹¹ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, hákonoe itikóvo húketi isóneunokoko yixóvoti keyúhoyikoko ákoyea yaúnati. Vo'oku enepone xâne húketi isóneu ínixeá ákoyea aúnati ne po'ínuhiko xâne, koyuhoâti itúkeovo pahukóvoti hákoti exôa koêku, koati inixoâtimaka ákoyea itúkovo ke ne sasá'iti páhoenovi Itukó'oviti vitúkea ya emó'uke, koane koyuhoâti ákoyea aúnati nê'e. Akoéneye ítike, hainá'ikopo iti itukoâti ne páhoenovi Itukó'oviti vitúkea, itea koati inixeâti ákoyea itúkovo ke. ¹² Poéhanne Itukó'oviti motovâ éxokea xâne ne ponóvoti kixovókuti nókone itúkea, koane poéhanemaka yumópomo xâne nê'e. Poéhanemaka nê'e motovâ koíteovo xâne, koane poéhanemaka motovâ pahúkopea ipihóponovokutike nê'e. Kutí'ikopo íkitixopovo inixépvoti yusíkea

húkeyea iséneuno po'ínuhiko xâne keyúhoyi ákoyea aúnati?

Koêku ne pahukóvoti isoneûti

¹³ Kó'oyene yakámokenonu, itínoe áhati kó'iyea: “Éhamo itukovo káxe vónope, koane éhamo itukovo pitivóko vónoku. Poéhamo xoénae vóvea ya, koane vipíhoati tumúne ra vítuke. Yane enómo apeínoviti” kó'iyea. ¹⁴ Itea ako kalíhuina yéxi kékunoemo ihâroti. Énjakapivonoe ínziokoake ne yápeyi yara kúveu mêm. Koati kuteâti apé kó'iyea kali yôu, yane ako oríko uké'epea. ¹⁵ Ya koêkuni “Éhamo itukovo káxe vónope” ké'iyi, hara mani kêti: “Itukapu ahá'inoví Vúnae, haramo vitúko, koane haramo kíxoá ûti ne vítuke” mani koeti yiûho. ¹⁶ Itea kuteâti ra kêku, yupihovó koene kepáyasokivo yane keyúhoyi ítenemo itíki. Yoko uhá koeti yuhôti kuteâti, ako aúnati. ¹⁷ Neíxoaneikopo, enepone exoâti kónokea itúkea únati itea ákoti itukâ, koati pahukóvoti.

5

Kixoku váherexea itúkeovo ne iríku

¹ Kó'oyene yakámokenonu, itínoe iríku. Íyeanoe, epó'oxo ikétivexa iséneuke ne kékumo vo'ókuke ne váhere koekúti simópitinoemo. ² Enepone êno apeínopitinoe, pihínotine ákoyeane aúnati. Enepone êno ípevo yúnaheixone, níkoheane kálíhunoe hó'openo. ³ Enepone tíketina, ôro yoko péhu yúnaheixonemaka, koati ko'ihómuyotine. Yoko énomonemo koyuhópinoe nonékuke Itukó'oviti ákoyea panápu ne itíkivo. Epó'oxo ya hunókokuke, kutí ketímo oró'oeti vekoti xapa yúku vo'ókuke. Énomonemo itukóvo yehópo yaneko káxe vo'ókuke

ne êno apeínopiti yúnaheixone kó'oyene. ⁴ Enepone mani námoepo ko'itúkeinopitinoe iséne, yúnaepinovo ákoti perexânoe, énomonemakamo koyuhópi nonékuke Itukó'oviti. Epó'oxo enepone tívo'ikeovo ko'itúkeinopitinoe, itópono Itukó'oviti, enepone Vúnae éxoti koeku uhá koeti koekúti. ⁵ Koati ikelísokopovotinoe. Ako nékone yara poké'e. Poéhane yíxivo keúhepeki kéyeku yara kúveu mêum itíkovo. Yara kéyeku, kutí kénœ hó'openo kokínaeti tumúneke koépekeokono. ⁶ Pehúkoamaka iká'akeovo yoko koépekeokono ne kixéóvovoti xâne yahínoe ponóvoti kixoku itúkeovo, ákotihiko oxéne opósikea kotixoâti.

Konókoti véxea vítea vékea úti kotíveti koekúti ákoti vaúkápapu vikéne

⁷ Kene itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, hákonœ kemuyá'iko iséneu vo'oku tiú'iti kéyeku, tukú koeti aúkopovope Vúnae. Kutí yákœ ko'ítuketi kavâne yane ákoyea ímaxapa kúxoixea ne ha'i nóne isáneke, kuxoíxoati ne inúxopoti úko inâ nôa, koánemaka ne hunókoku úko motovâti íteovo ne nóne. ⁸ Énomonemaka yákoenœnoeye ákoyea kemúya'ika iséneu koane títiu kéyeyi ikéneke Itukó'oviti, vo'oku yé'exopovone aúkopovope Vúnae. ⁹ Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, hákonœ kepahákinovokoko mará'inamo ínixa Itukó'oviti ápeyœ pehúnevo yuhaíkapavine. Yoko ákone ahíkapu ne kaxena yúhoikopeovikumo vo'oku kixoku vitúkeovo. ¹⁰ Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, hane motokêa hókeokono kixóvoku ne porófetahiko koyúhoti emo'u Itukó'oviti mekúke, koeku ítea heú koêti neko tiú'iti koekúti vékoku ákoti imaxovó ixâ. ¹¹ Vínixœa unátiyœa koêku nekôyohiko, vo'oku títiu kóyeyœa ikéneke Vúnae

ákoti aukápapu ikéne. Yoko kémoanenoe koêku neko Njô mekúke. Yéxoanoe unátiyea kixópaku Itukó'oviti hunókokuke vekoáne Njô neko tiú'itihiko koekúti, vo'oku itúkeovo koati seánati yoko itípakovoti ne Vúnae.

Ako tôpi ixíko'okovike Teâku nókone kó'iyea úti

¹² Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, harâ'a koati nékone ké'iyi: Enepo itíka koati yuhôti, hako keyuhôa ya iháke ne Íhae Vanúke, áko'o itukovo ya iháke ne poké'e, áko'o itukovo ya iháke koêkuti po'ínuhiko koekúti. Itea itukovo “Êm” kêti, énomone yákoé, koane itíka ákoti ike'ítukexa po'i ihâe yéxoki kaná'uyeaxo ne yiúho. Itukovo “Áko'o” kêti, énomone yákoé, koane itíka ákoti po'i ihâe vínoake ikéna'uxi. Énomone yákoeneye maka hákone ipihéponokono.

¹³ Enepo áva xâne koitóponovoti kotíveti xepákukenoe, yusikóne itúkea orásaum. Enepo áva elóketi okóvo, imáka'ika Itukó'oviti. ¹⁴ Enepo áva xâne ka'aríneti ya xepákukenoe, ihéxihika ne inuxínotihiko ítuke Itukó'oviti motovâti itúkinoahiko orásaum koane áhipu'ikea óliu ya iháke Vúnae. ¹⁵ Yoko itóvotimo ne ka'aríneti vo'ókuke ne orásauna xâne kuvóvoti Itukó'oviti. Koexépukopatimo Itukó'oviti koane enepo áva pahúnevo ne ka'aríneti, kasasá'ikopinomatimo Itukó'oviti. ¹⁶ Hako hi'onó'uxikoko pehúnevo. Yokóyuhopinokokoa, koane itíkinakaka orásaum motovâti ítivoa ne váhere kixovókuti. Vo'oku koati êno ítone itúkea ya orásaum ne xâne ponóvoti kixoku itúkeovo. ¹⁷ Eneponeko Íliya koyúhoti emo'u Itukó'oviti mekúke, koati xâne kuteátine úti. Enepone eópone koane kixoku

ko'ísoneuyea, kuteátinemaka ûti. Yanekôyoke koati koxuná'ixovoti ítúkea orásaum, epémoti Itukó'oviti ákoyeamo kêva úko yara poké'e. Yoko yumópa Itukó'oviti. Mopó'a xoénae sei koe kohê ako keva úko yara poké'e. ¹⁸ Ikénepoke, ina epemópomaka Itukó'oviti kevópeamo. Kóá'axomaka, kevópone. Yane heú koépomaka íhonoepa nonéti yara poké'e koane poréxopeamaka há'i.

¹⁹ Itínoe mbo'ínu xoko Itukó'oviti, enepo áva xepákukenoe itavókeati ra kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti, epó'oxo áva xâne huvo'óxopati aúkopeovo xokóyoke ne kaná'uti kixovókuti, ²⁰ puyákanapa yokóvo râ'a: Enepone huvo'óxopati aúkopeovo únatike, koati koitóvati ne pahukóvoti ya mani yonópea ipihóponovokutike, epó'oxo sasa'ípotinemo ne êno pahúnevo vo'oku ítukeinokono ne pahukóvoti.

Hunókokune.

Emo'u Itukó'oviti
New Testament in Terêna (BR:ter:Terêna)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Terêna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Terêna [ter], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Terêna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

9434667b-9ee2-59e4-93dc-3a75fa6b3851